

POLÍTICA

El ciberespionatge massiu a l'independentisme inclou Ferran Bel i desferma un terratrèmol

Tortosa Redacció / Ò.M.J.

Pegasus és un programari per a espiar dispositius mòbils creat per l'empresa israeliana NSO Group Technologies i que, segons sembla, només poden adquirir els Estats. *El País* i *The Guardian* ja havien publicat el 2020 que l'expresident del Parlament Roger Torrent i altres líders independentistes haurien estat espiats amb Pegasus, i el passat mes de febrer el Centre Europeu per a la Llibertat de Premsa alertava que Pegasus "soscava les llibertats fonamentals" a la Unió Europea, a la vegada que un periodista hongarès denunciava que el seu ús s'estava generalitzant. Doncs, bé, esta setmana el cas ha esclatat en tota la seua dimensió: si més no, en la magnitud coneguda fins ara: com un autèntic episodi d'espionatge massiu a l'independentisme català a partir d'una informació publicada per *The New Yorker*, que es feia ressò d'una investigació de l'organització Citizen Lab.

INVESTIGADOR AMB ARRELS TORTOSINES El Citizen Lab és un grup d'experts en ciberseguretat de la Universitat de Toronto del qual forma part Elies Campo Cid, professional de les telecomunicacions, alt càrrec de Telegram, extreballador de Whatsapp i fill del prestigiós oncòleg Elías Campo i de la professora i internista del Clínic Maria Cinta Cid, tots

dos, tortosins. De fet, Elías Campo Cid és alhora víctima i investigador, i per això haurien estat infectats també amb Pegasus els mòbils dels seus pares. Segons l'informe sobre l'anomenat CatalanGate, apuntar cap a amics, familiars i col·laboradors propers és una pràctica habitual per a algunes operacions de pirateria informàtica, ja que permet a un atacant recopilar informació sobre un objectiu principal sense mantenir necessàriament l'accés al dispositiu d'esta persona. També hauria estat la fórmula utilitzada per a espiar a l'expresident Carles Puigdemont.

Més enllà del cas de Campo fill, que no tindria una relació directa aparent amb l'independentisme, la investigació impulsada pel Citizen Lab -a partir dels casos destapats el 2020- sobre la pirateria de Pegasus a Espanya va descobrir que almenys 65 persones, molt majoritàriament activistes catalans, van ser atacades o infectades amb Pegasus o programari espia de Candiru, una altra empresa de pirateria. **"Van prendre el control i probablement hi van ser durant hores. Descarregant, escoltant i gravant"**, explicava a *The New Yorker* un especialista en seguretat digital. De les 63 persones atacades amb Pegasus, la recerca va confirmar 51 infeccions, aconseguides amb missatges de text disfressats d'actualitzacions de xarxes socials o de notícies, o fins i tot com a notificacions

oficials d'entitats del Govern espanyol, incloses les autoritats fiscals i de la Seguretat Social. Entre els afectats, hi ha el president de la Generalitat, Pere Aragonès; expresidents com Artur Mas o Quim Torra, col·laboradors de l'expresident Carles Puigdemont, com el seu advocat Gonzalo Boye o Joan Matamala, i la seua parella Marcel·la Topor; dirigents de l'ANC i Òmnium Cultural, com Elisenda Paluzie, Jordi Sánchez o Marcel·lí Mauri; tots els eurodiputats independentistes, un d'ells, el republicà Jordi Solé, a qui haurien espiat el juny de 2020, les setmanes prèvies a la seua incorporació al Parlament Europeu en substitució d'Oriol Junqueras, i diputats com el tortosí Ferran Bel.

"ÉS MOLT FORT" "És fortíssim. Tenen accés a tot, no només a les teues converses sinó també a tots els teus correus electrònics i fitxers o als documents als quals accedixes al núvol. Fins i tot m'han explicat que poden enviar missatges en nom teu", lamentava Bel, en declaracions a esta publicació.

En la investigació de Citizen Lab, es van obtenir proves forenses dels aparells de víctimes que van consentir participar en la recerca. Algunes van admetre també ser citades públicament, mentre que altres han optat per romandre en l'anonimat. Bel explica que ja des d'abans de Nadal sabia que havia estat atacat i va ac-

ceptar ser objecte de la investigació.

Políticament, el terrabastall ha sigut majúscul. L'informe reconeix que no pot atribuir les operacions a cap entitat específica, però que les proves suggereixen "un fort nexa" amb el Govern d'Espanya, i es recorda que el CNL és client del grup NSO, tot i que el Govern espanyol s'ha emparat en la llei de secrets oficials per a no aclarir si la intel·ligència espanyola utilitza Pegasus. Aragonès va declarar que s'ha passat **"una línia roja"** i ha demanat una conversa **"cara a cara"** amb el president espanyol Pedro Sánchez. Una bona part de l'independentisme demana la dimissió de Sánchez i que es done per desballestada la taula de diàleg entre la Generalitat i el Govern espanyol. Par-
tits com JxCat han presentat una ba-

teria de preguntes al Congrés i al Senat, i fins a deu formacions, entre les quals, Unides Podem, ERC, Junts, PDeCAT i la CUP, demanen obrir una comissió d'investigació al Congrés sobre el CatalanGate. La Moncloa se n'ha desvinculat, però no preveu una investigació interna, com li demana Podem des de dins del mateix executiu. De fet, la vicepresidenta segona del Govern espanyol, Yolanda Díaz, d'este partit, ha defensat la necessitat que el Govern espanyol oferisca **"tota mena d'aclariments"** sobre el cas d'espionatge a polítics, activistes, advocats, periodistes, institucions i els seus familiars.

Ferran Bel, portaveu del PDeCAT al Congrés, ha demanat al Govern espanyol, al Congrés i a la Fiscalia que actuen de manera efectiva per a esclarir el cas. **"És una anomalia de dimensions espectaculars"** que **"hauria de ser una qüestió d-Estat"**. Partits catalans ja han anunciat que ho portaran als tribunals de sis estats, entre els quals, l'espanyol, però Bel afirma que caldran també **"responsabilitats polítiques"**: **"Potser el president del Govern espanyol no ho sabia, però l'Estat ha d'aclarir si s'ha espiat, qui ha autoritzat este espionatge, si hi havia autorització judicial o no, i qui en són els responsables"**. Tot plegat ha coincidit amb la constitució d'una comissió de l'Eurocambra per a investigar Pegasus. ■